

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi (HE 45/2020 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- lakivaliokunta LaVL 2/2020 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Jyrki Jauhiainen, oikeusministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Finanssivalvonta
- Suomen Pörssisäätiö
- Keskuskauppakamari
- Listayhtiöiden neuvottelukunta
- Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry
- Directors' Institute Finland - Hallitusammattilaiset ry
- Finanssiala ry
- Osakesäästäjien Keskusliitto ry
- SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
- Suomen Kiinteistöliitto ry
- Suomen Yrittäjät ry
- professori Seppo Villa

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi. Ehdotuksen mukaan yhtiökokous, osuuskunnan kokous, yhdistyksen kokous ja muut laissa tarkoitetut vastaavat kokoukset voidaan järjestää syyskuun 2020 loppuun mennessä, vaikka laissa, yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä määrätään tiukemmasta määräajasta. Yhteisön hallituksen tulisi kuitenkin laatia tilinpäätös viimeistään kesäkuun 2020 loppuun mennessä.

Ehdotuksen mukaan osuuskunnan ja rekisteröidyn yhdistyksen kokoukseen voi osallistua valtuutetun välityksellä ja hallitus voi sallia jäsenille etäosallistumisen näitä keinoja koskevien lakiin ja sääntöihin perustuvien rajoitusten estämättä tietyin edellytyksin. Osuuspankin edustajiston ja osuuskunnan kokouksen, säästöpankin isäntien kokouksen, vakuutusyhdistyksen yhdistyskokouksen ja vakuutuskassan kassankokouksen ajankohdan ja osallistumistapojen osalta ehdotetaan pääosin vastaavia poikkeuksia.

Ehdotuksen mukaan pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää yhtiön hallituksen päätöksellä pelkästään etäkokouksena, johon kaikki osakkeenomistajat osallistuvat ennakkoäänestäen tai muuten etäosallistuen henkilökohtaisesti tai edustajaa käyttäen.

Näiden yhteisöjen päätöksenteon häiriöttömyyden turvaaminen koronaepidemian aikana terveydensuojeluvaatimusten mukaisesti on yhteisöjen, niiden osakkaiden, jäsenten, sidosryhmien ja koko yhteiskunnan edun mukaista.

Ehdotuksen perusteella yhteisöjen hallituksilla olisi riittävästi aikaa ja keinoja järjestää kevään kokoukset yhteisöjen tarpeiden, resurssien ja terveydensuojeluvaatimusten mukaisesti.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja olemaan voimassa syyskuun 2020 loppuun.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksen tavoite. Valtioneuvosto on todennut yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa 16.3.2020, että maassamme vallitsee COVID-19-viruksen tartuntatilanteen vuoksi poikkeusolot, millä perusteella valtioneuvosto on päättänyt valmiuslain käyttöönnotosta sekä useista muista toimenpiteistä. Viruksen leviämistavan huomioon ottaen keskeistä on vähentää ihmisten liikkumista ja fyysistä läheisyyttä toisiinsa. Valtioneuvosto onkin linjannut, että julkiset kokoontumiset rajoitetaan 10 henkilöön ja yli 70-vuotiaat veloitetaan pysymään erillään kontakteista muiden ihmisten kanssa. Tämän johdosta aluehallintovirastot ovat antaneet tartuntatautilain nojalla määräyksen, jonka mukaan kielletään kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 henkilöä. Näin pyritään rajoittamaan virustartuntojen hallitsemattoman nopeaa leviämistä, jotta terveydenhuoltojärjestelmän kantokyky ei vakavalla tavalla vaarantuisi.

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

Voimassa olevan sääntelyn mukaan eri yhteisöjen on kuitenkin järjestettävä sääntömääräisiä kokouksia, joissa fyysinen läsnäolo voi olla edellytyksenä eräiden omistajan oikeuksien käytölle. Sääntely kokonaisuutena muodostaa täten ristiriidan velvoitteiden ja kieltojen välillä.

Ehdotetun sääntelyn tarkoituksena on mahdollistaa osakeyhtiöiden, asunto-osakeyhtiöiden, osuuskuntien, yhdistysten ja rahoitus- ja vakuutusalan yhteisöjen kevään ja kesän 2020 kokousten järjestäminen terveydensuojeluvaatimusten mukaisesti ja kokoontumiskiellon huomioon ottaen. Ehdotetulla lainsäädännöllä ei luoda muita helpotuksia tai muutoksia kokousjärjestelyihin.

Talousvaliokunta korostaa, että kysymyksessä on poikkeusoloihin laadittu, määräajaksi voimassaolevaksi tarkoitettu tarkkarajainen sääntely. Ehdotetut kokousmenettelyt merkitsevät joiltakin osin periaatteellista muutosta vähemmistöosakkaiden asemaan. Talousvaliokunta toteaa kuitenkin, että kokonaisuutena arvioiden ehdotetut muutokset eivät merkittäväällä tavalla rajoita vähemmistöosakkaidenkaan vaikutusmahdollisuuksia päätöksenteossa nykytilaan verrattuna.

Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin selvitetyn tavoin muutettuna.

Sääntelyn tekninen toteuttamistapa. Poikkeusolojen aikaan rajoittuvien lainsäädännön muutosten toteuttaminen yhteisöjä koskevaan sääntelyyn on haastavaa, koska menettelyjä koskevilla normeilla on merkittäviä rajapintoja sellaisiin säännöksiin, joita ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa tässä tilanteessa. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena valtioneuvoston ratkaisua erottaa hallinnonaloittain samansuuntaiset säädösmuutokset itsenäisiin lakiesityksiin (vrt. HE 48/2020 vp), jotta kunkin toimialan erityispiirteet voidaan ottaa huomioon. Myös lakivaliokunta on talousvaliokunnalle antamassaan lausunnossa (LaVL 2/2020 vp — HE 45/2020 vp) kiinnittänyt huomiota tarpeeseen selvittää väliaikaiset muutostarpeet kaikilla hallinnonaloilla.

Esityksen keskeiset vaikutukset. Ehdotettujen muutosten myötä osakeyhtiöiden, asunto-osakeyhtiöiden, osuuskuntien ja yhdistysten osakkeenomistajien ja jäsenten kokoukset vuonna 2020 voidaan järjestää kullekin yhteisölle sopivalla tavalla yhteisöstä riippuen kokonaan tai pääosin etäkokouksina. Sääntelyn keskeinen elementti on laissa tarkoitettujen kokousten pitämisen takarajan myöhentäminen kuluvan vuoden syyskuun loppuun.

Saadun selvityksen valossa talousvaliokunta pitää mahdollisena, että etäosallistumisen ja asiain miehen käytön helpottaminen voivat jopa lisätä asianosaisten osallistumismahdollisuuksia. Samoin voidaan arvioida, että kysymysten ja vastaehdotusten esittämiseen kohdistuvat muutokset voivat osaltaan lisätä asianosaisten tiedonsaantimahdollisuuksia.

Talousvaliokunta huomauttaa, että varsinaisen yhtiökokouksen tai osuuskunnan kokouksen tai yhdistyksen sääntömääräisen kokouksen pitämisen määräajan pidentäminen ei kuitenkaan pidennä tilinpäätöksen laatimisaikaa pidemmälle kuin mitä kirjanpitolautakunnan 25.3.2020 tekemästä päätöksestä seuraa.

Yhtiökokouksen kutsujan laskeminen. Talousvaliokunta katsoo aiheelliseksi täsmentää, että ehdotetun lainsäädännön mukainen, pidennetyn määräajan hyväksi käyttäminen antaa mahdollisuuden lykätä vastaavasti myös kaikkien yhtiökokouksen ajankohtaan sidottujen toimien määräaiko-

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

ja, kuten kokouskutsun lähettämistä. Voimassaolevan lainsäädännön mukaan kutsu ylimääräiseen kokoukseen on toimitettava kahden viikon kuluessa (Oyj:t 1 kk) vaatimuksen esittämisestä. Yhdistyslain mukaan kutsu on lähetettävä viipymättä. Nyt ehdotettavan sääntelyn perusteella kokouksen saa siirtää pidettäväksi viimeistään 30.9.2020, joten kutsuaika käytännössä sidotaan kokouksen pitoajankohtaan, kokousta koskevan vaatimuksen saapumisajankohdan sijasta.

Asiamiehen valinta. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on noussut keskusteluun kysymys siitä, mahdollistaako 2 §:n sanamuoto sen, että jokainen osakkeenomistaja valitsee oman asiamiehensä ja että näin ollen lainsäädännön pontimina ollut ongelma kokouksiin osallistuvien ihmisten määrästä jäisi ratkaisematta. Valiokunta toteaa, että saman pykälän 3 momentin säännös antaa yhtiön hallitukselle mahdollisuuden päättää asiamiesten — sekä osakkeenomistajien että yhtiön nimeämien — osallistumisesta kokoukseen vain postin, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Asunto-osakeyhtiölaki. Nyt esitetty sääntely merkitsisi asunto-osakeyhtiöiden yhtiökokousten määräajan tilapäistä pidentämistä 30.9.2020 asti. Tätä on pidetty tarpeellisena sekä terveydensuojeluvaatimusten että yhtiöiden osakaskunnan rakenteen ja osakkeenomistajien osallistumismahdollisuuksien turvaamisen kannalta. Toisaalta voimassa olevan asunto-osakeyhtiölain on katsottu mahdollistavan myös kokousten järjestämisen kokoontumisrajoitukset ja terveydensuojelun huomioivalla tavalla erityisesti valtuutusta, etäosallistumista ja kokoustilajärjestelyjä hyödyntäen. Suomessa on noin 90 000 asunto-osakeyhtiötä, ja sääntelyn vaikutukset kohdistuvat suureen osaan kansalaisista. Tämä korostaa myös sääntelyn yhtenäisen soveltamisen ja ohjeistuksen tarvetta. Talousvaliokunta pitää tärkeänä seurata sääntelyn toimivuutta erityisesti osakkeenomistajien oikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta. Talousvaliokunta korostaa, että mikäli sääntelyn voimassaoloa olisi tarpeen jatkaa nyt esitetystä, asunto-osakeyhtiölakiin kohdistuvia muutostarpeita tulee arvioida nyt esitettyä laajemmin.

Yhdistyslaki. Talousvaliokunta yhtyy lakivaliokunnan lausuntoon, jossa todetaan, että lakiehdotuksen mukaan hallitus voi joko sallia valtuutetun käytön tai olla sitä sallimatta. Näin ollen hallitus voi käytännössä myös asettaa sellaisia perusteltuja edellytyksiä, jotka ovat yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisia. Yhdistyksen tarkoitukseen ja toimintaan perustuen esimerkiksi puolueyhdistyksen hallitus voi edellyttää, että puoluekokouksessa asiamiehen on oltava puolueen perusjärjestön jäsen.

Poikkeusääntelyn väliaikaisuus — yhteisöjen kokoukset jatkossa. Talousvaliokunta toteaa, että ehdotuksen mukaiset menettelyt voivat toimia poikkeusolojen aikana saatujen kokemusten johdosta pohjana myöhemmin toteutettaville pysyville muutoksille lainsäädäntöön tai käytäntöihin. Nyt käsitellyssä olevan lainsäädännön lyhyt voimassaoloaika lieventää riskiä mahdollisista epäkohdista.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2 §. Osakeyhtiölaki.

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

Talousvaliokunta ehdottaa, että 2 momentin toisen virkkeen kirjoitusvirhe ”osakkaanomistaja” korjataan sanaksi ”osakkeenomistaja”.

4 §. Osuuskuntalaki.

Talousvaliokunta ehdottaa, että pykälän 4 momentissa hallituksen päätettäväksi annettava oikeus vaatia ennakoilmoittautumista osuuskunnan ja edustajiston kokoukseen koskisi kaikkia syyskuun loppuun 2020 mennessä järjestettäviä kokouksia, eikä ainoastaan hallituksen esityksessä tarkoitettuja asiamiehen tai etäosallistumisen sallivia kokouksia. Näin hallitus saisi etukäteen tiedon osallistuvista ja voisi sitten esimerkiksi järjestää kokoustilat terveysvaatimusten mukaisesti.

5 §. Yhdistyslaki.

Hallituksen esityksessä ehdotettu sanamuoto merkitsisi, että yhdistyksen kokous, joka sääntöjen määräysten mukaan tulisi järjestää heinä- tai elokuun loppuun mennessä, ei voisi käyttää tämän lainsäädännön mahdollistamia joustoja. Talousvaliokunta yhtyy lakivaliokunnan lausunnossaan tekemään huomioon, jonka mukaan pykälän 1 momenttia tulee muuttaa siten, että määrääjän pidentämismahdollisuus koskisi myös tällaisia yhdistyksiä. Tämän vuoksi ensimmäisen momentin sana ”kesäkuun” tulee muuttaa sanaksi ”elokuun”.

Talousvaliokunta ehdottaa, että vastaavasti kuten edellä 4 §:n suhteen, myös tämän pykälän 4 momentissa hallituksen päätettäväksi annettava oikeus vaatia ennakoilmoittautumista kokoukseen koskisi kaikkia syyskuun loppuun 2020 mennessä järjestettäviä kokouksia, eikä ainoastaan asiamiehen tai etäosallistumisen sallivia kokouksia. Näin hallitus saisi etukäteen tiedon osallistuvista ja voisi sitten esimerkiksi järjestää kokoustilat terveysvaatimusten mukaisesti.

8 §. Voimaantulo. Voimaantulosäännöksessä ehdotetaan, että lakia sovelletaan sellaiseen kokoukseen, johon kutsu on toimitettu 30.4.2020 tai myöhemmin. Ottaen huomioon lakiehdotuksen käsittelyn ajankohta suhteessa kokousten pitämisen aikarajoihin ja lainsäädäntöprosessin vaatima aika, talousvaliokunta ehdottaa, että uuden lainsäädännön menettelyt mahdollistetaan kaikille niille toimijoille, jotka ovat lähettäneet kutsunsa tämän lainsäädännön mukaisena ja kun kokous pidetään tämän lain voimassaollessa.

Talousvaliokunta huomauttaa, että niissä tapauksissa, joissa uusi poikkeuslainsäädäntö ei voisi tulla sovellettavaksi sen tähden, että kutsu on jo lähetetty nyt voimassa olevan lainsäädännön mukaisena, voidaan kutsu lähettää uudelleen uuden poikkeuslainsäädännön mukaisena sen soveltamisen varmistamiseksi.

Lainsäädännön voimaantulosäännös ei poikkea olennaisesti mekanismista, jota on käytetty osakeyhtiölain voimaannpanosta annetun lain 9 §:ssä (HE 109/2005 vp perusteluineen).

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 45/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tällä lailla poiketaan väliaikaisesti eräistä yhtiökokouksen, osuuskunnan ja edustajiston kokouksen, yhdistyksen kokouksen, osuuspankin osuuskunnan ja edustajiston kokouksen, säästöpankin isäntien kokouksen, vakuutusyhdistyksen yhdistyskokouksen, vakuutuskassan kassankokouksen ja työttömyyskassan kassankokouksen järjestämistä koskevista osakeyhtiölain (624/2006), asunto-osakeyhtiölain (1599/2009), osuuskuntalain (421/2013), yhdistyslain (503/1989), liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001), osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013), säästöpankilain (1502/2001), vakuutusyhtiölain (521/2008), työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997), vakuutusyhdistyslain (1250/1987), vakuutuskassalain (1164/1992) ja työttömyyskassalain (603/1984) säännöksistä.

2 §

Osakeyhtiölaki

Osakeyhtiölain 5 luvun 3 §:n 1 momentista poiketen osakeyhtiö voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2019 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2020 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen syyskuun 2020 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös muuta laissa säädettyä yhtiökokouksen määräaikaa ja yhtiöjärjestyksen määräystä varsinaisen yhtiökokouksen ajankohdasta.

Osakeyhtiölain 5 luvun 6 §:n 1 momentista ja 8 §:n 1 momentista poiketen pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää niin, että osakkeenomistaja saa käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa vain valitsemansa asiamiehen välityksellä. Yhtiön hallitus nimeää osakkeenomistajien käytettäväksi yhden tai useamman sellaisen asiamiehen, joka ei kuulu osakeyhtiölain 1 luvun 11 §:n eikä 12 §:n mukaiseen yhtiön lähipiiriin. Yhtiön hallitus voi päättää tässä momentissa tarkoitetun kokouksen järjestämisestä.

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

Osakeyhtiölain 5 luvun 6 §:n 1 momentista ja 16 §:n 2 momentista poiketen pörssiyhtiön yhtiökokous voidaan järjestää niin, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuttaan yhtiökokouksessa vain osakeyhtiölain 5 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla postin, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Yhtiön hallitus voi päättää tällaisen kokouksen järjestämisestä. Yhtiön hallitus voi lisäksi päättää, että myös 2 momentissa tarkoitettu asiamies voi osallistua yhtiökokoukseen vain tässä momentissa tarkoitettulla tavalla.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua yhtiökokousta varten toimitettavassa kokouskutsussa on oltava osakeyhtiölain 5 luvun 16 §:n 2 momentissa mainitun lisäksi

1) päätösehdotusten pääasiallinen sisältö ja, jos hallitus ehdottaa jaettavaksi vähemmän osinkoa kuin osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:n säädetään, vaihtoehtona vähemmistöosingon suuruinen osinko;

2) osakkeenomistajien vastaehdotusten ja osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:ssä tarkoitettujen kysymysten esittämiselle varattu kohtuullinen aika ja hallituksen vastausten aika ja tieto internetsivusta, jolla kysymykset, vastaukset ja vastaehdotukset ovat nähtävänä ennen yhtiökokousta ja äänestyksen päättymistä;

3) yhtiön nimeämien asiamiesten esittely ja yhteystiedot;

4) mahdollisen ennakoäänestyksen kohtuullinen aika; sekä

5) miten kokouksen puheenjohtaja ja toimihenkilöt valitaan ja ääniluettelo vahvistetaan.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua kokousta koskevassa kutsussa on oltava yhtiölle 5 luvun 5 §:ää vastaavassa ajassa tulleen osakkeenomistajien päätösehdotuksen pääasiallinen sisältö, jos ehdotuksen tehneillä osakkeenomistajilla on vähintään yksi sadasosa yhtiön kaikista osakkeista. Lisäksi äänestykseen on otettava 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla yhtiölle tullut vastaehdotus, jos ehdotuksen tehneillä osakkeenomistajilla on vastaava osuus yhtiön kaikista osakkeista. Muista vastaehdotuksista ei tarvitse äänestää. Kaikissa päätettävissä asioissa äänestysvaihtoehtoina on oltava kyllä ja ei, jos on vain yksi ehdotus.

Edellä 2 tai 3 momentissa tarkoitettussa yhtiökokouksessa osakkeenomistajalla on osakeyhtiölain 5 luvun säännöksistä poiketen oikeus tehdä vastaehdotuksia ja luvun 25 §:ssä tarkoitettuja kysymyksiä vain 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Edellä 2-6 momentissa säädetty koskee myös kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskijana olevan osakeyhtiön yhtiökokousta.

3 §

Asunto-osakeyhtiölaki

Asunto-osakeyhtiölain 6 luvun 3 §:n 1 momentista poiketen asunto-osakeyhtiö voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2019 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2020 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen syyskuun 2020 loppuun mennessä. Poikeus koskee myös muuta laissa säädettyä yhtiökokouksen määräaika.

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

4 §

Osuuskuntalaki

Osuuskuntalain 5 luvun 4 §:n 1 momentista ja 41 §:stä poiketen osuuskunta voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2019 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2020 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen osuuskunnan tai edustajiston kokouksen syyskuun 2020 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös muuta laissa säädettyä osuuskunnan kokouksen määräaika- ja sääntöjen määräystä varsinaisen osuuskunnan tai edustajiston kokouksen ajankohdasta.

Osuuskuntalain 5 luvun 9 §:n 1 momentista poiketen ja sääntöjen estämättä asiamies voi edustaa kolmea jäsentä osuuskunnan kokouksessa. Säännöissä tai hallituksen päätöksellä voidaan sallia useamman jäsenen edustaminen. Lain 5 luvun 41 §:n 1 momentista poiketen myös edustajiston jäsen saa valtuuttaa toisen edustajiston jäsenen käyttämään oikeuttaan edustajiston kokouksessa. Osuuskunnan ja edustajiston kokouksessa järjestettävässä äänestyksessä saman asiamiehen edustamien jäsenten tai edustajien yhteenlaskettu äänimäärä on enintään kymmenesosa kokouksessa edustettujen jäsenten tai edustajien yhteenlasketusta äänimäärästä.

Osuuskunnan sääntöjen estämättä hallitus voi sallia osuuskuntalain 5 luvun 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua osallistumisen osuuskunnan tai edustajiston kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Hallitus voi päättää, että **syyskuun 2020 loppuun mennessä järjestettävään osuuskunnan tai edustajiston kokoukseen** osallistumisen edellytyksenä on osuuskuntalain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettu ilmoittautuminen osuuskunnan kokoukseen viimeistään tiettyinä päivinä, joka voi olla aikaisintaan viikkoa ennen kokousta. Tällöin 5 luvun 20 §:ssä tarkoitettu kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.

5 §

Yhdistyslaki

Yhdistyslain 20 §:n 1 momentista poiketen yhdistyksen kokous, joka sääntöjen määräyksen mukaan tulisi järjestää **elokuun** 2020 loppuun mennessä, voidaan sääntöjen estämättä pitää syyskuun 2020 loppuun mennessä. Sama määräaika koskee yhdistyslain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhdistyksen kokousta.

Yhdistyslain 25 §:n 1 momentista ja säännöistä poiketen hallituksen päätöksellä voidaan sallia, että asiamies voi edustaa yhtä tai useampaa jäsentä yhdistyksen kokouksessa. Lain 21 §:stä poiketen hallitus voi sallia, että myös valtuutettu saa valtuuttaa toisen valtuutetun käyttämään oikeuttaan valtuutettujen kokouksessa. Yhdistyksen tai valtuutettujen kokouksessa järjestettävässä äänestyksessä saman asiamiehen edustamien jäsenten tai valtuutettujen yhteenlaskettu äänimäärä on enintään kymmenesosa kokouksessa edustettujen jäsenten tai valtuutettujen yhteenlasketusta äänimäärästä.

Yhdistyslain 17 §:n 2 momentin ensimmäisestä virkkeestä ja 21 §:stä poiketen yhdistyksen hallitus voi sallia 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua osallistumisen kokoukseen postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, vaikka tällaista menettelyä ei ole sallittu säännöissä ja vaikka yhdistys ei ole hyväksynyt tätä varten lain 30 §:ssä tarkoitettua äänestys- ja vaalijärjestystä.

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

Hallitus voi päättää, että **syyskuun 2020 loppuun mennessä järjestettävään yhdistyksen kokoukseen** osallistumisen edellytyksenä on ilmoittautuminen yhdistyksen kokoukseen viimeistään tietynä päivänä, joka voi olla aikaisintaan viikkoa ennen kokousta. Tällöin kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.

6 §

Muut yhteisömuodot

Liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain estämättä tämän lain 2 §:ää sovelletaan liikepankkeihin ja osakeyhtiömuotoisiin luottolaitoksiin.

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain estämättä tämän lain 4 §:ää sovelletaan myös osuuspankkeihin ja osuuskuntamuotoisiin luottolaitoksiin.

Säästöpankin sääntöjen estämättä aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2019 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2020 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävä säästöpankin isäntien varsinaisen kokous voidaan pitää syyskuun 2020 loppuun mennessä. Säästöpankkilain estämättä säästöpankin hallitus voi päättää, että isäntien kokoukseen saa osallistua postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa isäntien kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava tässä momentissa tarkoitettu osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, siihen liittyvistä isännän puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä. Säästöpankkilain estämättä hallitus voi päättää, että isäntä saa valtuuttaa toisen isännän käyttämään oikeuttaan isäntien kokouksessa.

Vakuutusyhtiölain 5 luvun 2 §:n 1 momentista poiketen vakuutusyhtiöihin ja työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan tämän lain 2 §:n 1 momenttia. Lukuun ottamatta työeläkevakuutusyhtiöitä, vakuutusyhtiölain 5 luvun 8 §:n 2 momentista poiketen keskinäisen vakuutusyhtiön edustajiston jäsen saa käyttää äänivaltaansa asiamiehen välityksellä.

Vakuutusyhdistyslain 7 luvun 8 §:n 1 momentista poiketen vakuutusyhdistys voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2019 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2020 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen yhdistyskokouksen syyskuun 2020 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös yhdistysjärjestyksen määräystä varsinaisen yhdistyskokouksen ajankohdasta. Vakuutusyhdistyslain 7 luvun 6 §:stä poiketen yhdistyksen hallitus voi sallia osallistumisen kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Vakuutuskassalain 12 §:n 19 kohdasta, 44 §:n 1 momentista ja 172 a §:stä poiketen vakuutuskassa tai työttömyyskassalain 8 §:stä poiketen työttömyyskassa voi pitää aikaisintaan 30 päivänä syyskuuta 2019 ja viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2020 päättyneen tilikauden jälkeen pidettävän varsinaisen kassankokouksen, vakuutuskassan edustajiston kokouksen tai työttömyyskassan valtuuskunnan kokouksen syyskuun 2020 loppuun mennessä. Poikkeus koskee myös vakuutuskassan tai työttömyyskassan sääntöjen määräystä varsinaisen kassankokouksen, vakuutuskassan edustajiston kokouksen tai työttömyyskassan valtuuskunnan kokouksen ajankohdasta. Vakuutuskassalain 42 §:stä ja 172 a §:stä poiketen vakuutuskassan hallitus voi sallia osallistumisen kokoukseen postin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Vakuutuskassalain 41 §:n 4 momentista poiketen vakuutuskassan edustajiston jäsen saa käyttää äänivaltaansa asiamiehen välityksellä.

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2020 vp

7 §

Kirjanpitolaki

Kirjanpitolain 3 luvun 6 §:stä poiketen sekä yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräyksen estämättä aikaisintaan 30 päivänä marraskuuta 2019 ja viimeistään 29 päivänä helmikuuta 2020 päättyneen tilikauden tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2020.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 30 päivään syyskuuta 2020.
Tätä lakia sovelletaan sellaiseen kokoukseen, johon kutsu on toimitettu tämän lain mukaisena ja joka pidetään tämän lain voimassa ollessa.

Helsingissä 21.4.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Hussein al-Tae sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Joonas Könttä kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller